

دولتی در کنار مردم، برای ایران

[علاءالدین رفیع‌زاده]

[معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور]

حل مشکلات آموزش و پرورش؛ امید دوباره برای خانواده‌ها

دولت چهاردهم در همان ماه‌های نخست، یکی از مهم‌ترین گره‌های نظام اداری را باز کرد: تعیین تکلیف بیش از ۱۰۴ هزار نیروی بلا تکلیف آموزش و پرورش. خانواده‌هایی که سال‌ها چشم‌انتظار آینده شغلی عزیزان‌شان بودند، بالاخره طعم آرامش را چشیدند. صدور مجوز برای ۳۲ هزار دانشجو-معلم دانشگاه فرهنگیان و ۳ هزار دانشجو در دانشگاه شهید رجایی، همچنین برگزاری آزمون جذب برای ۲۹ هزار و ۷۵۰ نفر، پیام روشنی به جامعه داد: دولت اراده کرده است تا بلا تکلیفی‌ها را به پایان برساند. از طرفی بهبود معیشت فرهنگیان یکی از اقداماتی بود که مردم اثر آن را مستقیم در کلاس‌های درس دیدند. افزایش حق التدریس معلمان از ۴۴ هزار تومان به ۱۰۴ هزار تومان (به ازای هرساعت) و بهبود حقوق خدمتگزاران مدارس تا سقف ۵.۶ میلیون تومان، فقط تغییر عدد در جداول مالی نبود؛ بلکه تغییری در کیفیت آموزش و زندگی دانش‌آموزان بود. معلمی که دغدغه معیشتی کمتری دارد، تمرکز بیشتری بر آموزش دارد و این یعنی سرمایه‌گذاری برای آینده کشور.

تربیت مدیران آینده؛ سرمایه‌گذاری بلندمدت

یکی از گام‌های بنیادین دولت چهاردهم در سال نخست، آغاز طرح تربیت ۵۰۰ مدیر تحول‌گرا بود؛ طرحی که نه یک برنامه کوتاه‌مدت آموزشی، بلکه سرمایه‌گذاری بلندمدت برای آینده نظام اداری کشور است. این اقدام بر این باور استوار است که اصلاح واقعی نظام اداری بدون مدیرانی تازه‌نفس، علمی، آینده‌نگر و متعهد به منافع عمومی امکان‌پذیر نیست. اهمیت این طرح زمانی روشن‌تر می‌شود که به تجربه‌های گذشته بنگریم؛ بسیاری از ناکامی‌ها در اجرای سیاست‌های کلان ناشی از کمبود مدیرانی بوده است که نتوانند تغییرات را در میدان عمل به ثمر برسانند. ثمره این اقدام برای مردم، در آینده‌ای نزدیک محسوس خواهد بود؛ جایی که مدیریت کشور به جای اتکا بر آزمون و خطا، بر مبنای دانش، برنامه‌ریزی علمی و تصمیم‌گیری راهبردی شکل گیرد. به طور کلی، این طرح نه تنها سرمایه‌گذاری بر افراد، بلکه سرمایه‌گذاری بر آینده حکمرانی کشور است؛ آینده‌ای که در آن مردم شاهد کارآمدی بیشتر دستگاه‌های اجرایی، سرعت در پاسخگویی و عدالت در ارائه خدمات خواهند بود.

دولت کنار مردم

مرور یک‌ساله عملکرد دولت چهاردهم در حوزه اداری و استخدامی نشان می‌دهد که اقدامات انجام‌شده، فراتر از اصلاحات فنی و اداری بوده و مستقیماً بر زندگی مردم اثر گذاشته است. از حل مشکلات معوق و بهبود معیشت فرهنگیان گرفته تا اصلاح ساختارها، تربیت مدیران آینده، پرداخت مبتنی بر عملکرد، هوشمندسازی دولت و ایجاد شفافیت استخدامی؛ همه اینها در یک جهت حرکت می‌کند: ساختن دولتی چابک‌تر، کارآمدتر و مردمی‌تر؛ این مسیر شاید طولانی باشد، اما جهت‌گیری آن روشن است: دولتی در کنار مردم، برای ایران.

یک سال از آغاز به کار دولت چهاردهم می‌گذرد؛ دولتی که مأموریت خود را در بازسازی اعتماد عمومی و کاستن از فاصله میان دولت و مردم، با شعار «وفاق ملی» تعریف کرده است. در این مسیر، دولت کوشیده از نگاه شعاری فاصله بگیرد و با تصمیمات اجرایی ملموس، نشان دهد که اراده‌ای واقعی برای تغییر وجود دارد. از اصلاحات ساختاری در دستگاه‌های اداری و ارتقای معیشت معلمان گرفته تا حرکت به سمت دولت هوشمند و شفافیت در فرآیندهای استخدامی، همه و همه با هدفی مشترک انجام شده است: تقویت سرمایه اجتماعی و بازگرداندن احساس همراهی دولت با مردم. در این میان، حوزه اداری و استخدامی کشور که شاید در نگاه اول فنی و تخصصی به نظر برسد، ارتباط مستقیمی با زندگی روزمره مردم دارد؛ اقدامات این سازمان مستقیم یا غیرمستقیم بر زندگی مردم اثرگذار است.

برنامه اصلاح نظام اداری؛ درس گرفتن از گذشته

دولت چهاردهم اصلاح نظام اداری را نه به عنوان یک شعار، بلکه به عنوان یک برنامه منظم و مدون که به تصویب شورای عالی اداری نیز رسیده است، دنبال می‌کند. این برنامه با آسیب‌شناسی طرح‌های پیشین، تدوین شده تا مشکلاتی که در عدم اجرای برنامه‌های قبلی بود، تکرار نشود و مسیر اصلاحات، گام به گام و قابل ارزیابی باشد. از همین رهگذر، موضوعاتی همچون پرداخت مبتنی بر عملکرد، اصلاح ساختارهای فرسوده، تمرکززدایی و واگذاری اختیارات به استان‌ها و هوشمندسازی خدمات دولت به عنوان محورهای اصلی در دستور کار قرار گرفته است.

اصلاح ساختارها؛ صرفه‌جویی برای افزایش سهم مردم

اصلاح ساختاری دستگاه‌های اجرایی از جمله وزارت جهاد کشاورزی، نشان می‌دهد که این مسیر می‌تواند صرفه‌جویی‌های کلان به همراه داشته باشد. تنها در یک نمونه، برآوردهای ضمنی ما از اجرای این برنامه حکایت از ۲۰۰ همت صرفه‌جویی دارد؛ منابعی که می‌تواند به جای هزینه‌های زائد، صرف برنامه‌های دستگاه، توسعه آموزش، کشاورزی با نگاه فناورانه و رفاه عمومی شود. این یعنی کاهش هزینه‌های سربرار و افزایش سهم مردم از بودجه عمومی کشور.

فواد ۱۲۸؛ صدای مردم بی‌صدا

راه‌اندازی سامانه فواد ۱۲۸ برای پیگیری شکایات‌های مردمی از نظام اداری، گام مهمی در کاهش فساد، افزایش شفافیت و تسهیل زندگی مردم بود. وقتی شهروندان بتوانند از طریق یک سامانه شفاف و ساده و با یک تماس کوتاه با شماره ۱۲۸، مطالبات خود را پیگیری کنند، نه تنها زمان و هزینه‌شان کاهش می‌یابد، بلکه احساس عدالت و برابری تقویت می‌شود. این سامانه در استان قزوین نتایج مطلوبی داشت، در البرز راه‌اندازی شد و به زودی به تهران می‌رسد. بناسست که این سامانه پس از اجرای آزمایشی در استان تهران، در دیگر استان‌ها نیز استقرار یابد.

